

2. søndag i fasten

Salmevalg

736: Den mørke nat forgangen er

388: Herrens røst var over vandet

28: De dybeste lag i mit hjerte

580: Jesus, dødens overvinder

588: Herre gør mit liv til bøn

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus

Da Jesus og Peter og Jakob og Johannes kom ned til disciplene, så de en stor skare omkring dem og nogle skriftekloge, som diskutererede med dem. Hele skaren blev grebet af ærefrygt, straks de fik øje på Jesus, og løb hen for at hilse på ham. Han spurgte dem: ”Hver er det, I diskuterer med dem?” Og en fra skaren svarede ham: ”Mester, jeg har bragt min søn til dig; han er besat af en ånd, som gør ham stum. Hvor som helst den overvælder ham, kaster den ham til jorden, og han fråder og skærer tænder og bliver helt stiv. Jeg sagde til dine disciple, at de skulle drive den ud, men det kunne de ikke.” Da udbrød

Jesus: ”Du vantro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer, hvor længe skal jeg holde jer ud? Kom herhen med ham!”

Så bragte de ham hen til Jesus. Men da ånden så ham, rev og sled den straks i drengen, så han faldt om på jorden og lå og frådede og vred sig. Jesus spurgte hans far: ”Hvor længe har han haft det sådan?” Han svarede: ”Fra han var barn. Og den har mange gange kastet ham både i ild og vand for at gøre det af med ham. Men hvis du kan gøre noget, så forbarm dig over os og hjælp os.” Jesus sagde til ham: ”Hvis du kan! Alt er muligt for den, der tror.” Straks råbte drengens far: ”Jeg tror, hjælp min vantro!”

Da Jesus så, at en skare stimlede sammen, truede han ad den urene ånd og sagde til den: ”Du stumme og døde ånd, jeg befaler dig: Far ud af ham, og far aldrig mere ind i ham!” Da skreg den og rev og sled i ham og fór ud; og han blev som død, så alle sagde: ”Han er død.” Men Jesus tog hans hånd og fik ham til at rejse sig op.

Da Jesus var kommet inden døre og var alene med sine disciple, spurgte de ham: ”Hvorfor kunne vi ikke drive den

ud?” Han svarede dem: ”Den slags kan kun drives ud ved bøn.”

Prædiken

Der sidder en længsel i mig. Den er så stærk, at jeg må tro på, at andre også mærker sådan en længsel. Jeg ser længslen genspejlet alle steder, jeg kigger hen, så jeg er i hvert fald ikke alene om den. Det er en længsel efter det meningsfulde, det betydningsfulde, det livgivende; det er en længsel efter glæden, efter lykken. Det er en længsel, hvor mit sind og min krop bliver forklaret og føler sig forbundet og i harmoni.

Jeg tænker på om min længsel stammer fra skabelsen. Længes jeg tilbage til den første dag, hvor Gud havde skabt mennesket i sit billede, og Gud så sig omkring; Gud så fuglene, fiskene og de vilde dyr, og Gud så træerne og blomsterne, sommerfugle og bier, græsenge, strande og bjerge. Og midt i verden stod mennesket, som var skabt til at herske over det hele. Og Gud så alt, hvad han havde skabt, og han så, hvor godt det var.

Er det vores tabte paradys jeg længes imod? Den drømmende urtilstand, hvor alt endnu var godt, og ondskab ikke fandtes? Hvor træerne bugnede med frugt; der var rent og pænt og ingen forurening. Det var en tid uden bekymringer; en tid med leg og glæde; en tid i balance med naturen, hvor vi ikke gik op i tøj og mode, for vi var nøgne, og vi tænkte ikke over det.

Når jeg ser mig omkring, så er det i hvert fald den drøm, man prøver at sælge til mig. På to måder. Enten ved at pege på, at jeg kan komme *tilbage* til det oprindeligt gode, eller ved at pege på, at jeg kan komme *frem* til det gode, der er bestemt for mig – det gode, der potentielt kan udvikles, fordi det allerede er inde i mig, men jeg skal bare have lidt hjælp til at få det frem.

Forbrugersamfundet har vænnet sig til at sælge os denne løgn, og vi er glade forbrugere af den. Overalt gives der indtryk af, at lykken er forhånden, såfremt man følger reklamernes gode råd, selvhjælpsbøgernes udviklingstrin eller helseguruernes kostråd. Jeg har intet at indvende imod mere sundhed, større rigdom, bedre fritid og

lignende idealer. Men vi kan ikke fjerne lidelsen: Smerte findes. Sygdom findes. Alderdom findes. Grimhed findes. Skuffelser i ægteskabet findes og skuffelser på arbejdspladsen. Ondskab findes. Råddenskab findes. Synd findes. Fristelse findes. Død findes. Og døden undgår ingen; den gennemsyrrer endda livet, enten som et livsvilkår, vi har accepteret, eller som en frygt, vi forsøger at flygte fra. Prøv at google ”løb for livet”. Løbeklubber, arrangementer og sågar en bogtitel kommer frem på skærmen. De sælger det sunde liv, og underforstået truer de den, der ikke løber, med døden.

Jeg forsøger at peger på en spænding mellem vores længsler og vores faktiske liv. Længslerne vækkes i os så snart vi står stille, så snart vi keder os, så snart vi føler, at vi slider os op i hverdagen, så snart vi mærker, at vi er blevet ældre, uden at tiden er gået, så snart tingene går skævt i ægteskabet, eller der er konflikter på arbejdspladsen, eller vi har svært ved at betale alle regningerne, eller når vi føler, vi altid er i gang med praktiske gøremål, og aldrig får tid til det, der virkelig betyder noget for os.

Længslen kan gøre os nærmest febrilske. Vi griber efter først den ene og så den anden løsning, men vi opdager igen og igen, at det måske virkede på ét område, men længslen er der stadig. Vi er stadig ufuldstændige, og der er områder i livet, hvor vi mildest talt kunne ønske os, at det så anderledes ud. Det kan fylde os med en grundlæggende uro, hvor vi søger og søger efter løsninger. Den uro kan blive hele drivkraften i vores liv. Der er jo også en grund til, at vi i dag i højere og højere grad ansætter folk som projektmedarbejdere og projektledere. Fordi i et projekt, der har man et problem, så finder man en løsning, og når det er klaret, kan vi skynde os videre til det næste projekt. I stedet for at acceptere, at hverdagen består af en række forskellige ting, og nu engagerer jeg mig i den, med de krav det så stiller til mig om at tage hånd om problemerne.

Ser vi på fortællingen, som jeg læste op her inden prædikenen, så er den fuld af uro. Jesus og nogle få udvalgte disciple kommer ned fra bjerget, og de ser, at der er en stor diskussion i gang mellem de skriftkloge og Jesu

disciple. Da folkemængden ser Jesus, løber de straks hen til ham – de er febrilske og kan ikke finde ro. Jesus er den eneste, der bevarer roen, og han spørger stilfærdigt: Hvad er det, I diskuterer? Da træder en fra skaren frem, og scenen skifter. Fra kaos i folkemængden ser Jesus nu årsagen til diskussionen. Manden fortæller, at hans søn er besat af en ond ånd, der gør sønnen stum. Ånden overmander ham, kaster ham til jorden, og han fråder og skærer tænder. Også i scenen, hvor det kun drejer sig om Jesus samt faderen og sønnen, er der uro og kaos. Faderen er fuld af uro, og han udtrykker i samme sætning både tro og vantro, da Jesus forsikrer ham, at alt er muligt for den, der tror. Og så skifter scenen igen. Folkemængden kommer tættere på. Midt i kaosset står den rolige Jesus, der truer ad den onde ånd og befaler den at fare ud af drengen. Ånden river og slider i drengen, og da den farer ud ligger drengen som død på jorden. Folkemængden bliver oprevet, men Jesus går roligt hen, tager drengens hånd og rejser ham op. På græsk står der, at Jesus tog hans hånd og oprejste ham, og han opstod. Det er de

samme ord, der bruges om Gud, der oprejste Jesus fra de døde, og Jesus der opstod fra de døde. Så denne dæmonuddrivelse skal uden tvivl pege frem mod Jesu død og opstandelse.

Da Jesus er alene med disciplene, spørger de ham, hvorfor de ikke kunne drive dæmonen ud, og Jesus svarer: ”Den slags kan kun drives ud ved bøn.”

Det, der slår mig, når jeg læser fortællingen, er den store ubalance mellem skabelsen, hvor Gud ser, at alt er godt og dejligt, og så denne fortælling, der er fuld af uro og sygdom, og en stor folkemængde, der forsøger at finde en mening midt i kaos. Teksterne er vidt forskellige, og det er som om, at alt er gået i den forkerte retning. Søger folkemængden måske tilbage til den skabelse, der faktisk var god? I deres fortvivlelse vender de sig instinktivt mod Jesus, for han udstråler den ro, som ingen af de andre har. Længslen har ved et tilfælde ført folkemængden til Jesus, men man får det indtryk, at folkemængden lige så godt kunne have fulgt en anden mand, der bare var lidt klogere end de andre. Deres søgen er et udtryk for en enorm

optagethed af sig selv. Folkemængden beskrives som en stor kaotisk skare, men den er netop stor og kaotisk, fordi de alle sammen er der alene. De er ikke et fællesskab. Jens Rosendal kalder det for en ”selviskheds ørken” i salmen, som vi sang lige inden prædikenen. Hvis vi lader os styre af længslen efter det meningsfulde, det betydningsfulde, det livgivende; længsel efter glæden, efter lykken. Den længsel, hvor mit sind og min krop bliver forklaret og føler sig forbundet og i harmoni; hvis vi lader os styre af den længsel, så er vi lige så fortabte som folkemængden. Hvis vi altid kun søger *tilbage* til det oprindeligt gode, eller *frem* mod det gode, som skal blive til, når jeg har udviklet mig på den rette måde, så bliver mit liv et langt forsøg på at frelse mig selv, på at indhente lykken og glæden og freden og harmonien. Og det er den eksistentielle beskrivelse af fortabelsen.

Over for denne selviskhed, over for fortabelsen, står Guds skabelse – udlagt på to måder i teksterne i dag. Skabelsen ved universets begyndelse, og skabelsen, da Jesus uddriver den stumme ånd. For pointen er, at det er den

samme skabelse, både ved verdens begyndelse og når Jesus griber ind i menneskers liv, og den skabelse ordner det kaotiske.

I salmen inden prædikenen sang vi: Så mød mig en skabelsens morgen her midt i mit goldeste land, og knus mig i selviskheds ørken, skab du så, som Skaberens kan.

Altså: når min længsel bliver så stærk, at den bestemmer mit liv, og jeg opdager, at jeg derved kun bliver mere og mere tømt for kræfter – så beder jeg: befri mig for min selviskhed; skab i mig en ny begyndelse.

Når Jesus siger, at den slags kun kan drives ud ved bøn, så betyder det, at vi ikke selv kan finde vejen ud af vores længsels labyrint. Vejen åbner sig først, når vi tør lægge længslerne fra os – over i Guds hænder. Eller når Gud ta'r dem fra os. For eksempel ved nadveren, når Kristus siger til os: Fred være med jer!

Kirkebøn

Herre, vor Gud, himmelsker fader; tak at du kommer til os hver eneste ny morgen og siger: fred være med jer! Vi

beder om, at du også fremover vil vise os den nåde og frihed, som vi er blevet givet ved din død og opstandelse, så vi ikke mister os selv, og farer vild i vores længslers labyrint, men lærer din sandhed at kende: At I fællesskabet med Gud og vores næste bliver vi til dem, vi er. Lad alle folk på jorden mærke din grænseløse kærlighed.

Lad der blive fred mellem alle folk og nationer. Velsign jorden og menneskers arbejde. Hjælp os til at tage vare på den skabte verden, så vi værner om menneskers velfærd og forvalter naturen til bedste for hinanden.

Herre, vi beder dig for alle, der er ramt af sorg og ulykke og savn: Trøst de bedrøvede og bange, giv frihed og retfærd til de fattige og undertrykte, mæt de sultne, hjælp de hjemløse, vær hos de fangne, giv nyt mod til de bekymrede og modløse.

Herre, vi beder dig for alle, der har fået magt og ansvar og viden betroet: Giv dem trosskab og visdom, så de forvalter mulighederne til gavn for de svage og til at tjene andre mennesker.